

ФОРМУВАННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНОГО МЕХАНІЗМУ ЯК ІНСТРУМЕНТ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ НАУКОВО-ТЕХНІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Колотюк О.І.

*Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут», м. Харків*

Сьогодні в Україні відсутні необхідні умови для комерціалізації результатів наукових досліджень, практично відсутній механізм державної підтримки просування вітчизняних об'єктів інтелектуальної власності, не унормовано захист прав на ці об'єкти за кордоном. Розроблювачі, наукові співробітники, керівники наукових організацій недостатньо обізнані про пріоритети сучасного ринку, потреби споживача, тому й маємо негативну динаміку в освоєнні досягнень науки, про що свідчить зменшення питомої ваги підприємств, організацій, які здійснюють розробку й використання нововведень.

Як наслідок - не використані в господарстві країни продукти творчої праці позбавляють учених, дослідників, винахідників матеріальних стимулів, гальмують творчу активність у створенні нових об'єктів техніки й технологій.

У технічних університетах відсутні структури забезпечення комерціалізації винаходів. Причиною є низька організація науково-технічної сфери, неготовність її до роботи в ринкових умовах, обмеженість фінансування, низький рівень економічних знань новаторів. Подальші дослідження доцільно спрямувати на вирішення проблем із удосконалювання організації та проведення наукових досліджень, підвищення ефективності наукової й науково-технічної діяльності, тому що вони залишаються одними з найважливіших для економічного й соціального розвитку країни.

Доцільним є формування теоретичних основ для використання організаційно-економічного механізму підвищення ефективності науково-технічної діяльності (ОЕМ ПЕНТД), під яким слід розуміти сукупність форм, методів та інструментів, що дозволяють забезпечити найефективнішу науково-технічну діяльність. При цьому, це механізм управління, який включає в себе багато аспектів – таких, як організаційні та економічні, що базуються на існуючій правовій базі.

Слід зазначити, що ОЕМ ПЕНТД є підсистемою традиційного організаційно-економічного механізму і певним чином реалізується через форми і методи управління всією господарською діяльністю взагалі.

Значно підвищити ефективність організації та результативність наукових досліджень можливо за рахунок функціонування організаційно-економічного механізму. Дія такого механізму в організації і проведенні наукових досліджень дає можливість підвищення їхньої ефективності з точки зору пріоритетності напрямку наукового розвитку в державній політиці, а також попиту результатів досліджень з боку зацікавлених інноваційно активних підприємств.